

3. Ismertesse a katasztrófák és az ellenük való védekezés felelősség szerinti felosztását, néhány példán keresztül mutassa be ágazati irányítási rendszerét!

Központi szint:

- OGY: jogalkotás, költségvetési fedezet biztosítása.
- Kormány: megszervezi a katasztrófák elleni védekezés irányítását és a végrehajtás összehangolását, a tervezés kormány szintű feladatainak végrehajtását, a katasztrófák következményeinek felszámolására való felkészülés, a megelőzés, a végrehajtás és a helyreállítás feladatainak tárcák közötti összehangolását
- ~~Koordinációs~~ ~~Szerv~~ ~~(Katasztrófavédelmi~~ ~~Koordinációs~~ ~~Tárcaközi~~ ~~Bizottság):~~ A Kormány a katasztrófavédelemmel összefüggő döntéseinek előkészítése és a védekezéssel kapcsolatos feladatok ágazati összehangolása és irányítása (1150/2012 (V.15.) Korm. Hat.)
- katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter (belügyminiszter): felelős az irányítása alá tartozó hivatásos katasztrófavédelmi szerv működtetéséért. központi szerve vezetője vezeti a központi szervet, irányítja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi és helyi szervei működését és szakmai tevékenységét
- ~~Államigazgatási~~ ~~Szerv~~ ~~vezetője:~~ felelős az ágazati feladatkörébe tartozó terület katasztrófavédelmével kapcsolatos tervező, szervező, irányító tevékenységéért
- BM OKF: központi szerve vezetője vezeti a központi szervet, irányítja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi és helyi szervei működését és szakmai tevékenységét

Területi Szint:

- Megyei/Fővárosi Védelmi Bizottság: illetékességi területén összehangolja a katasztrófák elleni védekezésben közreműködő szervek katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladatainak ellátását és az arra való felkészülést
- Megyei/Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság: jogszabályban meghatározott ügyekben hatóságként jár el, ellátja a jogszabályokban részére meghatározott feladatokat, irányítja a hivatásos tűzoltóságokat és a katasztrófavédelmi kirendeltségeket
- Helyi Védelmi Bizottság: működési területén irányítja a védekezésben részt vevő szervek, szervezetek tevékenységét

Helyi szint:

- Polgármester: illetékességi területén irányítja és szervezi a felkészülés és a védekezés feladatait
- Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Ha a területi, illetve a helyi szintű védekezésben egyidejűleg több szerv együttműködése szükséges, a védekezés közvetlen irányításáért felelős vezető illetékességi területén a megyei, fővárosi vagy helyi védelmi bizottság elnöke, illetve a polgármester, több megye területét illetően a Kormány vagy bizottsága jelöli; a kijelölésig az események következményeinek felszámolásában elsődlegesen érintett szerv vezetője végzi a védekezés irányítását. Amennyiben meghatározott katasztrófaveszély esetén a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője a katasztrófavédelmi feladatok ellátása keretében – a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által előzetesen jóváhagyott központi veszélyelhárítási terv szerint – azonnal intézkedik az emberi élet, a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak, a kritikus infrastruktúrák védelme, a lakosság

alapvető ellátásának biztosítása, valamint a katasztrófa következményeinek lehető legkisebbre csökkentése érdekében.

Veszélyhelyzetben, a katasztrófa elhárításához szükséges mértékben és területen a Kormány rendeleti úton a 47. §–48. § szerinti rendkívüli intézkedéseket vezetheti be, illetve a 49. §–51. § szerinti rendkívüli intézkedések bevezetésével ezek végrehajtására adhat felhatalmazást. Amennyiben a veszélyhelyzet több megyét érint, vagy ha a katasztrófa elhárítása érdekében ez szükséges, a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter – legfeljebb a veszélyhelyzet fennállásáig – miniszteri biztost nevezhet ki. A miniszteri biztos feladata az érintett területen a védekezési feladatok összehangolása. A miniszteri biztos a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökét utasíthatja. Veszélyhelyzetben a településen a helyi katasztrófavédelmi tevékenység irányítását – helyszínre érkezésétől – a polgármestertől a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetője által kijelölt személy veszi át.

Ágazati jogszabályok:

- 10/1997. KHVM rendelet
- 232/1996 Korm. rendelet a vizek kártételei elleni védekezésről
- 1995. LVII. tv. a vízgazdálkodásról
- 377/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet a katasztrófa-egészségügyi ellátásról
- 80/2011. (VIII. 3.) VM rendelet az egyes vízgazdálkodási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról
- 290/2011 Korm. rend. a Honvédelmi tv. végrehajtásáról

A katasztrófák felelősségi körök szerinti felosztása (1150/2012. Korm. hat. 15.pont).

	Katasztrófahelyzet	Illetékes minisztérium	VM neve	Tárcaszintű irányításért felelős szervezeti egység
1.	Ár-, belvíz	VM	Ár- és belvíz elleni VM	OMIT
2.	Geológiai kat. (földrengés)	BM	Földrengés elleni VM	OKF
3.	Nukleáris baleset	BM	Nukleáris baleset elleni VM	OKF
4.	Ipari baleset (SEVESO)	BM	Súlyos Ipari balesetek elleni VM	OKF
5.	Egyéb ipari baleset	Nemz.gazd. M.	Ipari balesetek elleni VM	Illetékes szakállamtitkár
6.	Járvány - humán	Nemz.Erőf. M.	Járvány elleni VM	ÁNTSZ
7.	Járvány - állat	VM	Járvány elleni VM	Főállatorvos
8.	Rendkívüli időjárás	Nemz. Fejl. M.	Közlekedési és baleseti VM	Illetékes szakállamtitkár
9.	Környezetkárosodás	VM	Környezetvédelmi VM	Környezetvédelmi hatóság
10.	migráció	BM	Migráció elleni VM	BÁH
11.	Bányabaleset, szénhidrogén-kitermelés közbeni baleset	Nemz. Fejl. M.	Ipari baleseti VM	Bányakapitányság
12.	Veszélyhelyzeti szintű hőhullám	Nemz. Erőf. M.	(?)	ÁNTSZ
13.	Légi-, vasúti-, vízi-, szárazföldi baleset	Nemz.gazd. M.	Közlekedési s baleseti VM	Légügyi / Vízi közlekedési / NKH / hatóság
14.	Korm.-i, közig.-i informatikai rsz. zavarai	Nemz. Fejl. M.	(?)	illetékes hírközlési szakállamtitkár